

संदर्भ क्र. सोविसो/कु.का./२०१८/१०४७५

दिनांक: ७-७-२०१८

प्रति,
प्राचार्य,
सेठ गोविंदजी रावजी आयुर्वेदिक महाविद्यालय,
सोलापूर.

विषय : औषधी तसेच इतर वनस्पतींचे शास्त्रीय पध्दतीने वर्गीकरण करण्याबाबत..

महोदय,

सोलापूर विद्यापीठाच्या प्रांगणातील विविध औषधी तसेच इतर वनस्पतींचे शास्त्रीय पध्दतीने वर्गीकरण करून त्यांची नावे ओळखून त्यांचे नामफलक करून त्या तया वनस्पतींच्यासमोर लावणे या कामासाठी आयुर्वेदिक वनौषधी तज्ञ व्यक्तींची गरज लागणार आहे. सद्य स्थितीत सोलापूर विद्यापीठ परिसरात वनस्पतीशास्त्राचा अभ्यासक्रम चालू नसल्याने सदर विषयातील तज्ञ व्यक्ती विद्यापीठ संकुलात उपलब्ध नाहीत. औषधी वनस्पती हा आयुर्वेदाचा गाभा असल्याकारणाने यासंदर्भात आपण व आपल्या महाविद्यालयात आयुर्वेदिक रसशास्त्र, द्रव्यगुण व अगदतंत्र या विषयातील तज्ञ व्यक्ती यांचे सहाकार्य आम्हास अपेक्षित आहे. या संदर्भात पुढील चर्चा करून कामाची रुपरेषा ठरविण्याकामी आपण व आपल्या महाविद्यालयातील उपरोक्त विषयातील तज्ञ व्यक्तींनी आमच्या विद्यापीठास पुढील आडवड्यात भेट द्यावी, ही विनंती. पुढील आठवड्यातील बैठकीसाठी योग्य तो दिवस व वेळ विद्यापीठास कळवावे जेणेकरून आपल्या व मा. कुलगुरु महोदयांच्या बैठकीचे नियोजन करता येऊ शकेल.

आपल्या सहकार्यांच्या अपेक्षेत.

कळावे.

Received
7/12/18

आपला विश्वासू
प्र. कुलसचिव
(प्रा. वि. भा. घुटे)
07/12/18

शुभ वार्ता: प्रत्येक वृक्षाला डकवले त्याचे नाव अन् उपयोगितेचे फलक

औषधी वनस्पती वृक्षांसाठी विद्यापीठ सरसावले देशी प्रजातींचे संगोपन; अभ्यासकांनाही उपयोग

लोकमत न्यूज नेटवर्क

सोलापूर: वैशाख वणव्यानं अवघ्या महाराष्ट्रात हाहाकार उडालाय... पर्यावरणाचा समतोल ढासळल्याची चर्चा सर्वत्र होतेय.. वृक्षसंवर्धनासाठी सर्व स्तरांमधून हाक दिली जात आहे. अशा स्थितीमध्ये पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठाने पाच हजार वृक्षांची लागवड करून ती जोपासत विद्यापीठ परिसर हिरवाईनं सुशोभित केला आहे, त्याचबरोबर आरोग्याशी उपयोगी अशी ३० औषधी वनस्पती लावून त्याची योग्य जोपासना केली जात आहे. सर्वांनाच या वृक्षांची माहिती व्हावी, यासाठी त्या वृक्षांचे नाव आणि उपयोगिता याची माहिती डकवली आहे.

शहर-जिल्ह्यामध्ये स्थळा वैशाख वणव्याने सर्वत्र वृक्षांची पानगळ होताना दिसतेय. पिण्यासाठी जिथे पाणी उपलब्ध नाही तेथे वृक्षांचे काय, यामुळे झाडेझुडपे नष्ट होत असल्याने जिकडे तिकडे वाळवंटाचे चित्र भासू लागले आहे.

तीस प्रकारच्या औषधी वनस्पतींचे वृक्ष

◆ पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठाच्या कॅम्पसमध्ये एकूण ३० प्रकारच्या औषधी वनस्पतींचे वृक्ष आहेत. यामध्ये आवळ, बहावा, बेहडा, कांचन, कण्हेर, रिठा, रुद्राक्ष, गोरखचिंच, सावर, वड, पिंपळ, अशोक, बकुळ, अर्जुन, जांभूळ, शिरस, बेल, साग, रुई, कडुलिंब आदी औषधी वनस्पतींच्या वृक्षांचा समावेश आहे. या सर्व वृक्षांचा मानवी आरोग्यासाठी गुणकारी फायदा होतो, असे कुलगुरू डॉ. मृणालिनी फडणवीस यांनी सांगितले. याशिवाय अभ्यासकांनाही विद्यापीठ कॅम्पसमधील या औषधी वनस्पतींचा संशोधनासाठी फायदा होणार असल्याचे त्यांनी स्पष्ट केले.



कृषी पर्यटन केंद्रात स्वतंत्र बाग

◆ पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठाकडून कृषी उद्योगाला चालना देण्यासाठी कृषी पर्यटन केंद्र सुरू केले आहे. या संदर्भात प्रमाणपत्र अभ्यासक्रमही विद्यापीठात

सुरू झाला आहे. आता या केंद्रामध्ये औषधी वनस्पतींची स्वतंत्र बाग तयार करण्यात येणार आहे. यासंदर्भात सध्या तयारी सुरू करण्यात

आली आहे. यासाठी सेठ गोविंदजी रावजी आयुर्वेद महाविद्यालय यांचे सहकार्य घेण्यात येणार आहे. आयुर्वेदीय सर्व वृक्ष येथे लावण्यात येणार असल्याचे सांगण्यात आले.

अशा स्थितीत पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठाच्या कॅम्पसमधील सुमारे ५ हजार वृक्ष जणू हिरवी शाल पांघरून सावली देताहेत. येथे औषधी वनस्पतींबरोबरच विविध फळांची, काही जंगली झाडे विद्यापीठात येणाऱ्या सर्वांचे लक्ष वेधून घेत आहेत.

विद्यापीठात विविध प्रकारचे अनेक वृक्ष औषधी वनस्पती म्हणून गणली जातात, मात्र आतापर्यंत या वृक्षांची वर्गवारी केली नव्हती. कुलगुरू डॉ. मृणालिनी फडणवीस यांच्या संकल्पनेतून या औषधी वनस्पतींच्या प्रत्येक वृक्षावर मराठी आणि इंग्रजीमधून त्याचे नाव व उपयोगिता

लिहून ते फलक डकवले आहेत. या उपक्रमामुळे विद्यापीठ कॅम्पसमधील विद्यार्थ्यांना, शिक्षक व अभ्यासकांनाही हे झाड नेमके कोणते आहे, याचे गुणधर्म आणि फायदे काय आहेत याची माहिती समजू लागली आहे. या उपक्रमासाठी विद्यापीठाच्या

आरोग्य केंद्राकडून पुढाकार घेण्यात आला आहे. आरोग्य केंद्राचे प्रमुख डॉ. अभिजित जगताप, सेठ गोविंदजी रावजी आयुर्वेदिक महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. अनिल माने व त्यांचे सहकारी प्रा. विद्यानंद कुंभोजकर, प्रा. अजित हेरवाडे यांनी यासाठी योगदान दिले आहे.

अहिल्यादेवी होळकर विद्यापीठात औषधी वनस्पतींची जोपासना

सोलापूर / प्रतिनिधी
पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठाकडून औषधी वनस्पतींची जोपासना होत आहे. कुलगुरू डॉ. मृणालिनी फडणवीस यांच्या संकल्पनेतून या वनस्पतींच्या प्रत्येक वृक्षावर त्याचे नाव व उपयोगितेचे फलक लावण्यात आले आहेत. योग्य नियोजन व व्यवस्थापनेमुळे रणरणत्या उन्हातही विद्यापीठ कॅम्पसमधील वनराई फुलून गेली आहे.

वैशाख वणव्याने सर्वत्र वृक्षांची पानगळ होत असून झाडी-झुडपे नष्ट होत आहेत, मात्र पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठाच्या कॅम्पसमधील सुमारे पाच हजार वृक्ष हिरवी शाल पांघरून सर्वांना सावली देत आहेत. औषधी वनस्पतींबरोबरच विविध फळांची झाडे तसेच काही जंगली झाडे विद्यापीठात येणाऱ्या सर्वांचे लक्ष वेधून घेण्याबरोबरच

त्यांना प्रसन्न करण्याचे कार्य करीत आहेत. विद्यापीठात विविध प्रकारचे अनेक वृक्ष औषधी वनस्पतींची आहेत. मात्र विद्यापीठाने आतापर्यंत या वृक्षांची वर्गवारी केली नव्हती. कुलगुरू डॉ. फडणवीस यांच्या संकल्पनेतून औषधी वनस्पतींच्या प्रत्येक वृक्षावर मराठी आणि इंग्रजीमधून त्याचे नाव व उपयोगिता लिहून त्याचे फलक लावण्यात आले आहेत. त्यामुळे विद्यापीठ कॅम्पसमधील विद्यार्थ्यांना तसेच शिक्षक व अभ्यासकांनाही कोणते झाड आहे व त्याचे फायदे काय आहेत, हे आता समजू लागले आहे.

विद्यापीठाच्या आरोग्य केंद्राकडून सदरचे काम करण्यात आले आहे. आरोग्य केंद्राचे प्रमुख डॉ. अभिजित जगताप तसेच सेठ गोविंदजी रावजी आयुर्वेदिक महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. अनिल माने व त्यांचे सहकारी प्रा.

तीस प्रकारच्या औषधी वनस्पतींचे वृक्ष

पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठाच्या कॅम्पसमध्ये एकूण ३० प्रकारच्या औषधी वनस्पतींचे वृक्ष आहेत. यामध्ये आवळ, बहावा, बेहडा, कांचन, कण्हेर, रिठा, रुद्राक्ष, गोरखचिंच, सावर, वड, पिंपळ, अशोक, बकुळ, अर्जुन, जांभूळ, शिरस, बेल, साग, रुई, कडुलिंब आदी औषधी वनस्पतींच्या वृक्षांचा समावेश आहे. या सर्व वृक्षांचा मानवी आरोग्यासाठी अतिशय फायदा होतो, असे कुलगुरू डॉ. मृणालिनी फडणवीस यांनी सांगितले. याचबरोबर अभ्यासकांनाही विद्यापीठ कॅम्पसमधील या औषधी वनस्पतींचा संशोधनासाठी फायदा होणार असल्याचे त्यांनी यावेळी सांगितले.

कृषी पर्यटन केंद्रात औषधी वनस्पतींची स्वतंत्र बाग

पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठाकडून कृषी उद्योगाला चालना देण्यासाठी कृषी पर्यटन केंद्र सुरू करण्यात आले आहे. या संदर्भात प्रमाणपत्र अभ्यासक्रमही विद्यापीठात चालू करण्यात आला आहे. या केंद्रामध्ये आता औषधी वनस्पतींची स्वतंत्र बाग तयार करण्यात येणार आहे. यासंदर्भात सध्या तयारी सुरू करण्यात आली आहे. यासाठी सेठ गोविंदजी रावजी आयुर्वेद महाविद्यालय यांचे सहकार्य घेण्यात येणार असून आयुर्वेदीय सर्व वृक्ष येथे लावण्यात येणार असल्याचे कुलगुरू डॉ. मृणालिनी फडणवीस यांनी सांगितले.

विद्यानंद कुंभोजकर व प्रा. अजित हेरवाडे यांनी सदरचे काम केले आहे.

विद्यापीठाकडून होतेय औषधी वनस्पतींची जोपासना

प्रत्येक वृक्षावर नाव व उपयोगितेचे लावले फलक

संचार प्रतिनिधी

► सोलापूर, दि. २१- पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठाकडून औषधी वनस्पतींची जोपासना होत असून कुलगुरू डॉ. मृणालिनी फडणवीस यांच्या संकल्पनेतून या वनस्पतींच्या प्रत्येक वृक्षावर त्याचे नाव व उपयोगितेचे फलक लावण्यात आले आहेत. योग्य नियोजन व व्यवस्थापनेमुळे रणरणत्या उन्हातही विद्यापीठ कॅम्पसमधील वनराई फुलून गेली आहे.

वैशाख षण्मासे सर्वत्र वृक्षांची पानगळ होत असून झाडी-झुडूपी नष्ट होत आहेत, मात्र पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठाच्या

वृक्ष हिरवी शाल पांचरून सर्वांना सावली देत आहेत. औषधी वनस्पतींबरोबरच विविध फळांची झाडे तसेच काही जंगली झाडे विद्यापीठात येणाऱ्या सर्वांचे लक्ष वेधून घेण्याबरोबरच त्यांना प्रसन्न करण्याचे कार्य करीत आहेत. विद्यापीठात विविध प्रकारचे अनेक वृक्ष औषधी वनस्पतींची आहेत. मात्र विद्यापीठात आतापर्यंत या वृक्षांची वर्गवारी केली नव्हती. कुलगुरू डॉ. फडणवीस यांच्या संकल्पनेतून औषधी वनस्पतींच्या प्रत्येक वृक्षावर मराठी आणि इंग्रजीमधून त्याचे नाव व उपयोगिता लिहून त्याचे फलक लावण्यात आले आहेत.

तीस प्रकारच्या औषधी वनस्पतींचे वृक्ष

विद्यापीठाच्या कॅम्पसमध्ये एकूण ३० प्रकारच्या औषधी वनस्पतींचे वृक्ष आहेत. यामध्ये आवळा, बहावा, बेहडा, कांचन, कण्हेर, रिठा, रुद्राक्ष, गोरखचिंच, सावर, वड, पिंपळ, अशोक, बकुळ, अर्जुन, जांभूळ, शिरस, बेल, साग, रुई, कडुलिंब आदी औषधी वनस्पतींच्या वृक्षांचा समावेश आहे. या सर्व वृक्षांचा मानवी आरोग्यासाठी अतिशय फायदा होतो. या औषधी वनस्पतींचा संशोधनासाठी फायदा होणार आहे.

वनस्पतींची स्वतंत्र बाग

चालना देण्यासाठी कृषी पर्यटन केंद्र सुरू करण्यात आले आहे. या संदर्भाचा प्रमाणपत्र अभ्यासक्रमही विद्यापीठात चालू करण्यात आला आहे. या केंद्रामध्ये आता औषधी वनस्पतींची स्वतंत्र बाग तयार करण्यात येणार आहे. यासाठी सेठ गोविंदजी रावजी आयुर्वेद महाविद्यालय यांचे सहकार्य घेण्यात येणार असून आयुर्वेदीय सर्व वृक्ष येथे लावण्यात येणार असल्याचे कुलगुरू डॉ. मृणालिनी फडणवीस यांनी सांगितले

विद्यार्थ्यांना तसेच शिक्षक व आहे व त्याचे फायदे काय



आहे. विद्यापीठाच्या आरोग्य केंद्राकडून सदरचे काम करण्यात आले आहे. आरोग्य केंद्राचे प्रमुख डॉ. अभिजित जगताप तसेच सेठ गोविंदजी रावजी आयुर्वेदिक महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. अनिल माने व त्यांचे सहकारी प्रा. विद्यानंद कुंभोजकर व प्रा. अजित हेरवाडे यांनी सहकार्य केले आहे.

अहिल्यादेवी होळकर विद्यापीठात वनराई फुलू लागली

औषधी वनस्पतींची होतेय जोपासना : कॅम्पसमध्ये ५ हजार झाडे, ३० प्रकारची वनस्पती : प्रत्येक वृक्षावर नाव व उपयोगितेचे लावले फलक

प्रतिनिधी

सोलापूर पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठाकडून औषधी वनस्पतींची जोपासना होत असून कुलगुरू डॉ. मृणालिनी फडणवीस यांच्या संकल्पनेतून या वनस्पतींच्या प्रत्येक वृक्षावर

त्याचे नाव व उपयोगितेचे फलक लावण्यात आले आहेत. योग्य नियोजन व व्यवस्थापनेमुळे रणरणत्या उन्हातही विद्यापीठ कॅम्पसमधील वनराई फुलून गेली आहे. वैशाख षण्मासे सर्वत्र वृक्षांची



पानगळ होत असून झाडी-झुडूपी नष्ट होत आहेत, मात्र पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठाच्या कॅम्पसमधील सुमारे पाच हजार वृक्ष हिरवी शाल पांचरून सर्वांना सावली देत आहेत. औषधी वनस्पतींबरोबरच

विविध फळांची झाडे तसेच काही जंगली झाडे विद्यापीठात येणाऱ्या सर्वांचे लक्ष वेधून घेण्याबरोबरच त्यांना प्रसन्न करण्याचे काम करीत आहेत. विद्यापीठाच्या आरोग्य केंद्राकडून सदरचे काम करण्यात आले आहे. आरोग्य केंद्राचे प्रमुख डॉ. अभिजित जगताप तसेच सेठ गोविंदजी रावजी आयुर्वेदिक महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. अनिल माने व त्यांचे सहकारी प्रा. विद्यानंद कुंभोजकर व प्रा. अजित हेरवाडे यांनी सहकार्य केले आहे.

तीस प्रकारच्या औषधी वनस्पतींची नावे

पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठाच्या कॅम्पसमध्ये एकूण ३० प्रकारच्या औषधी वनस्पतींचे वृक्ष आहेत. यामध्ये आवळा, बहावा, बेहडा, कांचन, कण्हेर, रिठा, रुद्राक्ष, गोरखचिंच, सावर, वड, पिंपळ, अशोक, बकुळ, अर्जुन, जांभूळ, शिरस, बेल, साग, रुई, कडुलिंब आदी औषधी वनस्पतींच्या वृक्षांचा समावेश आहे. या सर्व वृक्षांचा मानवी आरोग्यासाठी अतिशय फायदा होतो. असे कुलगुरू डॉ. मृणालिनी फडणवीस यांनी सांगितले. पाचबरोबर अभ्यासकांनाही विद्यापीठ कॅम्पसमधील या औषधी वनस्पतींचा संशोधनासाठी फायदा होणार असल्याचे त्यांनी यावेळी सांगितले.

कृषी पर्यटन केंद्रात औषधी वनस्पतींची स्वतंत्र बाग

पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठातील केंद्रामध्ये आता औषधी वनस्पतींची स्वतंत्र बाग तयार करण्यात येणार असून यासंदर्भात सध्या तयारी सुरू करण्यात आली आहे. यासाठी सेठ गोविंदजी रावजी आयुर्वेद महाविद्यालय यांचे सहकार्य घेण्यात येणार असून आयुर्वेदीय सर्व वृक्ष येथे लावण्यात येणार असल्याचे कुलगुरू डॉ. फडणवीस यांनी सांगितले.

रखरखत्या उन्हातही विद्यापीठाने फुलवली वनराई

औषधी वनस्पतीच्या
जोपासनेबरोबरच
उपयोगितेची जागृती

प्रतिनिधी । सोलापूर

पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी छेळकर सोलापूर विद्यापीठाकडून औषधी वनस्पतींच्या जोपासनेबरोबरच उपयोगितेची जागृती केली जात आहे. कुलगुरू डॉ. मृणालिनी फडणवीस यांच्या संकल्पनेतून विद्यापीठ परिसरातील वृक्षावर त्याचे नाव व उपयोगितेचे फलक लावण्यात आले आहेत. योग्य नियोजन व व्यवस्थानामुळे रणरणत्या उन्हातही विद्यापीठ कॅम्पसमधील वनराई फुललेली दिसत आहे.

विद्यापीठाच्या आरोग्य



केंद्राकडून नाव देण्याचे काम करण्यात आले आहे. आरोग्य केंद्राचे प्रमुख डॉ. अभिजित जगताप यांना शेट गोविंदजी रावजी आयुर्वेदिक महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. अनिल माने, प्रा. विद्यानंद कुंभोजकर व प्रा. अजित हेरवाडे यांचे सहकार्य लाभले. उन्हाच्या दाकटेमुळे वृक्षांची पानगळ होत आहे. हिरवी पिकेही करपू लागली आहेत. विद्यापीठाच्या कॅम्पसमधील सुमारे पाच हजार वृक्ष, औषधी वनस्पतींबरोबरच विविध फळांची झाडे प्रत्येकाचे लक्ष वेधून घेत मन

प्रसन्न करतात. विद्यापीठात विविध प्रकारची औषधी वनस्पती आहेत. विद्यापीठाने आतापर्यंत या वृक्षांची वर्गवारी केली नव्हती. मात्र आता औषधी वनस्पतींच्या प्रत्येक वृक्षावर मराठी आणि इंग्रजीमधून त्याचे नाव व उपयोगिता लिहून त्याचे फलक लावण्यात आले आहेत.

विद्यापीठाच्या कॅम्पसमध्ये एकूण ३० प्रकारच्या औषधी वनस्पतींचे वृक्ष आहेत. यामध्ये आवळा, बहावा, बेहडा, कांचन, कण्हेर, रिठा, रुद्राक्ष, गोरखाचिंच, सावर, वड, पिंपळ, अशोक, बकुळ, अर्जुन, जांभूळ, शिरस, बेल, साग, रूई, कडुलिंब आदी औषधी वनस्पतींच्या वृक्षांचा समावेश आहे. विद्यापीठ कॅम्पसमधील या औषधी वनस्पतींचा संशोधनासाठी फायदा होणार आहे.

औषधी वनस्पतींची स्वतंत्र
बाग तयार करणार

■ कृषी पर्यटन केंद्रात औषधी
वनस्पतींची स्वतंत्र बाग

विद्यापीठाकडून कृषी उद्योगाला चालना देण्यासाठी कृषी पर्यटन केंद्र सुरू केले असून प्रमाणपत्र अभ्यासक्रमही चालू केला आहे. या केंद्रामध्ये आता औषधी वनस्पतींची स्वतंत्र बाग तयार करण्यात येणार आहे. याकामी शेट गोविंदजी रावजी आयुर्वेद महाविद्यालय यांचे सहकार्य घेतले जाणार आहे. या बागेमध्ये आयुर्वेदीय सर्व वृक्ष लागवड केली जाईल. जेणेकरून औषधी वनस्पती माहिती व त्यावर संशोधन करण्यास मदत होईल. -
डॉ. मृणालिनी फडणवीस,
कुलगुरू